

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2008/09:33

Stenografiska
uppteckningar
2008/09:33

Fredagen den 8 maj

1 § Utbildning, ungdom och kultur (utbildning)

Utbildningsminister Jan Björklund

Återrapport från ministerrådsmöte den 16 februari 2009

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 11 och 12 maj 2009

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 9.30. Jag förklarar sammanträdet öppnat.

Jag får anmäla att förra veckans samråd angående A-punktslistan avslutades i måndags kl. 14 med stöd för regeringens ståndpunkter utan några avvikande meningar.

Då går vi in på föredragningslistan för dagen. Där har vi delat upp UUK-rådet lite efter berörda statsråd, som vanligt. Vi ska börja med utbildningsminister Jan Björklund. Som vanligt har vi först en återrapport, i detta fall från utbildningsfrågorna på rådsmötet den 16 februari. Utbildningsministern, varsågod!

Anf. 2 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Fru ordförande! Ja, det var *ett* ärende som behandlades på rådsmötet i februari, och det var att vi antog det nyckelbudskap som blev utbildningsministrarnas inspel till Europeiska rådets möte i mars. Därutöver hade vi en informell diskussion om de ärenden som kommer upp på nästa rådsmöte, nämligen om utbildning 2010.

Anf. 3 AGNETA LUNDBERG (s):

Ordförande! Jag är lite nyfiken på vilket inlägg statsrådet gjorde på mötet och vad han lyfte fram som specifik fråga.

Anf. 4 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Europeiska rådets möte som nu har ägt rum var fokuserat helt och hållet på finanskrisen. Också utbildningsministrarnas inspel i detta handlade om utbildningsväsendets betydelse för finanskrisen.

Min uppfattning har varit – och är – att de utbildningsreformer som hela Europa är i behov av är av den arten att de är långsiktiga. Det är klart att det inte omedelbart påverkar krisförloppet. Däremot är det långsiktigt oerhört viktigt för att stärka Europas konkurrensförmåga i framtiden och i förhållande till andra delar av världen.

Det handlar mycket om det som vi gör i Sverige och som också många andra länder nu gör. Det handlar till exempel om att stärka yrkesutbildningar, höja kvaliteten och kraven i det allmänna utbildningsväsendet samt höja läraryrkets status och attraktionskraft.

Samma frågor som vi brottas med här hemma brottas ju de flesta andra europeiska länder också med.

Min uppfattning är väl egentligen att den utbildningspolitiska agendan inte ändras på något centralt sätt på grund av krisen, utan den är densamma, kris eller inte. Det var också det jag sade på mötet.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Kan vi med det lägga återrapporten i utbildningsdelarna till handlingarna? Jag finner så.

Då går vi in på information och samråd i utbildningsfrågorna inför det kommande rådsmötet. Det är punkt 2 på den blå agendan, Förstärkta partnerskap mellan utbildningsinstitutioner och arbetsgivare inom ramen för livslångt lärande. Där ska det antas slutsatser. Underlag är utsänt.

Anf. 6 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Fru ordförande! Denna fråga har varit i fokus under det halvår som tjeckerna har varit ordförande. Det är det ämnesområde som tjeckerna verkligen har prioriterat ända fram till nu när deras ordförandeskap delvis har havererat. Det gäller detta med samverkan mellan näringsliv och arbetsliv och skola och utbildningsväsen.

En enkel sammanfattning är att det är klart att yrkesutbildningar och kvaliteten i skolan är oerhört centrala för näringslivet och arbetslivet. Vi måste se till att näringsliv och arbetsliv får mer inflytande över utbildningsväsendet och att utbildningsväsendet också utbildar mer för näringslivets behov. Det är en viktig del i att stärka konkurrenskraften för Europa.

Anf. 7 CHRISTINA AXELSSON (s):

Uppriktigt sagt blev jag väl inte så mycket klokare av det, vad gäller dagordningspunkt 2.

Jag tänkte fråga: Hur realistiskt är det att det blir någon ändring av det här? Politik är ju att vilja och att göra skillnad. Vad blir det för skillnad för att man har antagit de här rådsslutsatserna?

Vad jag saknar lite grann är en konsekvensanalys. Vad blir det på riktigt?

Anf. 8 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Det är ju så med utbildningspolitiken att EU inte bestämmer om den.

En del ministrar kommer hit och talar om torskkvoter och annat i denna nämnd. Det bestäms då verkligen i EU. Så är det inte med utbildningspolitiken, utan vi bestämmer här hemma. En del är mycket nöjda med det. Andra är mindre nöjda. Men så är det. Ulf Holm är nöjd, vet jag.

Detta är rekommendationer. Vad det blir i verkligheten avgörs naturligtvis i varje land för sig. Jag tror dock att det är av stort värde att vi gemensamt utbyter erfarenheter, inte minst därför att man noterar, när

man möter andra representanter för europeiska länder och i synnerhet de västeuropeiska, att vi nästan alla står inför exakt samma utmaningar och problem i våra utbildningsväsen. Alla har gjort samma fel samtidigt.

Vad det blir i verkligheten avgör varje land. Det är det enkla svaret.

2008/09:33

8 maj

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi ska då förhålla oss till slutsatsutkastet, och jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Punkt 3 handlar om strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete. Här var det överläggningar i det berörda fackutskottet, utbildningsutskottet, den 22 januari på basis av kommissionens meddelande. Det fanns stöd för att fortsätta arbetet med den inriktning regeringen där redovisade. Detta var ledamöterna i utbildningsutskottet överens om, till synes.

I nämnden hade vi frågan uppe senast den 13 februari då det fanns stöd för regeringens upplägg i fortsatta förhandlingar i frågan. Även här var vi överens.

Anf. 10 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Bakom rubriken Utbildning 2020 döljer sig det centrala dokumentet för EU:s utbildningspolitik.

EU bestämmer, som jag sade, ingenting men detta är ändå något slags strategisk framtidsinriktning när det gäller vad EU ska syssla med på utbildningsområdet.

Det har väl funnits en enighet om, även om det är många diskussioner och olika krafter i EU drar åt olika håll, att vi ska försöka sätta upp ett antal strategiska mål för Europa. Och de ska kunna mätas av med jämna mellanrum.

Det första i det här steget gjordes i Lissabonagendan 2001. Då satte man upp mål för 2010. 2010 är ju nästa år, så det håller nu på att mätas och läsas av hela tiden. Det har egentligen aldrig förekommit tidigare att man på EU-nivå har haft den här typen av inriktning eftersom utbildning har varit så extremt nationellt, och det har varit känsligt i Europa att tala om det i EU-termer.

År 2001 gjorde man det för första gången. Det handlar om att stärka Europas konkurrenskraft. Vi måste lyfta upp resultaten i Europas utbildningsväsen.

Nu är vi i en fas när målet 2010 håller på att gå i mål. Då sätter man upp nya mål för 2020. Diskussionerna kommer att handla om – och det går förmodligen över i det svenska ordförandeskapet – exakt hur dessa mål, benchmarks och riktmärken ska formuleras och vad det är som egentligen ska mätas.

Det har vi en het inrikespolitisk debatt om i Sverige, och jag lovar att det är exakt samma debatt i varje europeiskt land.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag finner stöd för regeringens ståndpunkt.

Det var utbildningsfrågorna på listan. Vi har en Björklundsk övrig fråga, enligt den lista jag har. Det är punkt 7 e, Reformen av Europaskolorna. Eftersom det är den svenska delegationen som vill ta upp detta vill

Anf. 12 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Jag hade ingen aning om vad Europaskolorna var, ska jag säga, när jag tillträdde som utbildningsminister, men jag har lärt mig.

När EU-institutionerna som skapades en gång i tiden växte blev det enormt många tjänstemän, numera också svenskar, som bodde i Bryssel, Strasbourg och där EU annars har sina institutioner. De hade sina familjer med sig och frågan uppstod om dessa ungar skulle få sin utbildning i det belgiska skolsystemet, eller var skulle det ske? Då hittade man på det här med Europaskolan. Oavsett vilket land man kommer från är alltså Europaskolorna ett alternativ.

Det är ett slags EU-institution, kan man säga. Det har ett styrorgan, och just i år är Sverige ordförande i detta organ. Det har inte att göra med vårt andra ordförandeskap, utan det cirkulerar på årsbasis. Nästa gång Sverige blir ordförande är om 27 år. Vi får återkomma då med en utvärdering.

Det här skolsystemet har varit franskt, kan jag uttrycka det som, och extremt överbyråkratiserat i sin struktur. Vi har nu kämpat under vårt ordförandeskap för att få en mer modern struktur där vi lyfter bort mycket av överbyråkratierna, regelstyrningen, detaljstyrningen och får mer av den styrning som vi har i vårt eget skolväsen och som de flesta andra länder också strävar mot, alltså mer av målstyrning.

De här organen, med rader av byråkrater och tjänstemän, blir avlövade en hel del makt, och i stället får rektorerna och lärarna mycket mer makt. Vi har äntligen efter många konflikter nått enighet i detta. Jag uppfattar att alla länder nu är eniga. En sådan reform av skolsystemet, kan således konfirmeras på mötet i maj.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

En liten not om detta sändes ut i går med kanslikommentarerna.

Anf. 14 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tycker att det lät väldigt klokt, det som utbildningsministern sade om vad Sveriges linje har varit och att man har varit så aktivistisk under den period man har haft initiativet när det gäller att försöka göra skillnad.

Jag har en tilläggsfråga. Har ni kollat om de här skolorna bedriver undervisning på det sätt som vi tycker i Sverige, att det ska vara neutralt i förhållande till grundläggande värderingar av olika slag? Har ni kollat om skolorna förmedlar ett perspektiv som i någon mening är ideologiskt? Då menar jag inte nödvändigtvis höger-vänster. Det kan handla om andra aspekter, religiösa eller andra. Det handlar om att det inte enbart speglar den franska kultur som utbildningsministern så frimodigt pratade klarspråk om för en stund sedan utan att det också speglar det synsätt som finns bland de nyare medlemsländer som kanske aldrig tidigare har varit ordförande i den här klubben.

Anf. 15 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Jag får väl erkänna att jag är svaret skyldig på den frågan. Det finns utvärderingsorgan och det finns styrdokument.

Det jag har varit engagerad i har varit att försöka få ihop en enighet om att man ska lösa upp överbyråkratiseringen och i stället få ett mer professionellt inflytande.

Jag håller med om att den fråga du ställer är helt berättigad och motiverad. Jag vet faktiskt inte svaret på den, men vi tar med oss den. Det finns säkert tjänstemän hos mig som kan det här. Vi tittar gärna på det, för det är naturligtvis en intressant frågeställning.

Anf. 16 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag uppskattar det svaret och kan väl bara addera till det medskicket att min fråga egentligen inte var en kunskapsfråga om hur det faktiskt är. Om det nu visar sig att det är på det sätt som jag misstänker kanske Sverige kunde inleda någonting för fortsatta processer i framtiden, att modernisera också i det avseendet.

Jag inser att man inte hinner modernisera allt på en gång under ett ordförandeskap, men det kan ju inledas. Det kan komma någon likasinnad ordförande om ett år eller två som kan fortsätta att föra frågan framåt, och Sverige kan driva det som en linje.

Det är en mycket viktig fråga. Jag tror att det är en nationell svensk ståndpunkt och inte en partiståndpunkt.

Anf. 17 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Jag håller med om detta. Mer betyg och sådant, blir det väl då.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Låt oss kanske inte gå in på den debatten just här i nämnden!

Då är vi såvitt jag förstår klara med utbildningsfrågorna inför rådet.

Numera är det så att behandlingen av A-punktslistan ligger skriftligt utanför sammanträdet, och det enda statsråd vi träffar i dag som har punkter på A-punktslistan är just Jan Björklund. Vill man ställa frågor om hans A-punkter får man göra det nu, annars tar vi det skriftligt.

Då är vi klara med Jan Björklund för i dag om han inte har något annat att delge oss. Vi tackar för i dag, önskar trevlig helg och går vidare med ungdomsfrågorna och statsrådet Sabuni.

2 § Utbildning, ungdom och kultur (ungdom)
Integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni
Återrapport från ministerrådsmöte den 16 februari 2009
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 11 och 12 maj 2009

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar ungdomsminister Sabuni och hennes medarbetare välkomna. Vi börjar med återrapport från rådsmötet den 16 februari. Rapport från mötet är utsänd till nämndens ledamöter. Vill ungdomsministern kommentera något? Nej. Önskar någon av nämndens ledamöter ställa frågor eller kommentera återrapporten i ungdomsfrågorna? Jag finner inte så. Då tackar vi för informationen i den delen.

Vi går vidare till information och samråd inför det kommande rådsmötet i ungdomsfrågan, punkt 1, Utvärdering av de nuvarande ramarna för det europeiska samarbetet på ungdomsrådet och om framtidsperspektiven för de förnyade ramarna. Den frågan är rent tekniskt i denna form ny i nämnden, men nämnden är väl bekant med innehållet och frågorna i stort. Nu förväntas en diskussion och antagande av slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet.

Anf. 20 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp):

Som ni känner till har medlemsstaterna utvärderat ungdomssamarbetet nationellt. De rapporterna har skickats in och kommissionen har gjort en nätkonsultation bland unga, ungdomsorganisationer och personer som jobbar med unga människor. Ett meddelande presenterades den 27 april.

På mötet är det tänkt att vi ska anta de slutsatser som ordförandeskapet presenterar. Vi ska också föra en allmän diskussion om prioriteringar och på vilket sätt vi kan skapa ett effektivare samarbete på området.

Meddelandet innehåller en tillbakablickande del som handlar om att se vad vi har haft för framgångar och eventuella brister i det samarbete vi har haft. Vad vi kan konstatera är att vi har lagt en gedigen grund för samarbete på ungdomsområdet. I flera medlemsstater har man utvecklat en ungdomspolitik och har ungdomsministrar. Kunskaps-, informations- och erfarenhetsutbyte har fungerat bra mellan medlemsstaterna och har också underlättats eftersom vi jobbar i den konstellation vi gör. Kunskapen om ungas livsvillkor, värderingar och attityder har ökat.

Blickar man framåt tänker vi diskutera vilka områden som ska prioriteras och hur många de ska vara. I meddelandet läggs det fram åtta områden från kommissionens sida. Det handlar om sysselsättning, utbildning, kreativitet och entreprenörskap, deltagande, hälsa och idrott, volontärverksamhet och ideella aktiviteter, unga och världen och social delaktighet. Det blir åtta sammantaget. För Sveriges del har vi i vår utvärdering prioriterat sex områden. Samtliga sex områden inryms i de åtta, så det är egentligen inte fråga om någon meningsskiljaktighet. Vi har haft intresse av att försöka prioritera så hårt som möjligt, men här landar det i att det blir lite bredare. Det handlar om unga och utbildning, arbetsmarknad, social delaktighet, hälsa, kultur och medier.

På mötet kommer vi att utgå från vår utvärdering i de inlägg vi gör, vad vi vill prioritera. Vi kommer också att diskutera hur flexibel pakten ska vara. Även om vi har ett antal prioriterade områden kanske det behövs en flexibilitet för att kunna möta specifika situationer och för att kunna ge ordförandeskapet möjlighet att självt kunna forma vilka delar i pakten man vill fokusera på och jobba med.

Vi kommer att framhålla vikten av att vi har bättre uppföljningsmekanismer, till exempel med hjälp av indikatorer. Det finns indikatorer i dag, men vi har inte använt oss så mycket av det i ungdomssamarbetet. Vi menar att det finns anledning att använda indikatorer för att mäta och jämföra så att man kan se vad man får för framgångar.

En utveckling av vårt sätt att föra fram information och kunskap till våra kolleger som ansvarar för relevanta politikområden och en utveckling av våra kommunikationskanaler till ungdomsorganisationer och ungdomsrepresentanter kommer vi också att ta upp och tala om.

Anf. 21 MARYAM YAZDANFAR (s):

Fru ordförande! En av de viktigaste delarna i samarbetet handlar om ungas inträde och ställning på arbetsmarknaden. Senast vi diskuterade detta i EU-nämnden frågade jag ungdomsministern vilket specifikt inlägg ungdomsministern tänkte göra med anledning av finanskrisen och den skenande ungdomsarbetslösheten. Ungdomsministern sade då att de satsningar som den svenska regeringen gör ligger innanför de rådande budgetramarna och att inga ytterligare satsningar kommer att göras. Jag förstod det som att det inte skulle föranleda några ytterligare inlägg.

Sedan dess har situationen förvärrats. Ungdomsarbetslösheten i Sverige ökar mer än i övriga Europa. Föranleder det ett agerande för att Sverige ska lära sig något av de andra länderna i Europa, eller föranleder det något annat agerande i denna diskussion?

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning detta berörs av den diskussionen går det utmärkt att kommentera det.

Anf. 23 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp):

Egentligen gör det inte det. I inläggen om hur vi ska göra med ungdomspakten säger vi, och det är vi överens om, att man måste intensifiera ungdomsperspektivet i Lissabonstrategin. Det är viktigt, framför allt nu i finanskrisen då vi ser att det främst är unga som drabbas. I våra diskussioner går vi inte in på de enskilda åtgärder man vidtar, även om vi i bilaterala diskussioner självklart försöker lära av varandra.

Tittar man på de länder som är framgångsrika på detta område och har lägre ungdomsarbetslöshet handlar det om lite sämre skydd för unga, alltså arbetsrätten, lite lägre ingångslöner och väldigt utvecklade lärlingsutbildningar. Det handlar om att vi har olika kulturer i våra länder. Vill vi värna samma arbetsrätt för äldre och unga? Vill vi ha samma ingångslöner för äldre och unga? Det är den typ av diskussion man får föra nationellt. Vi kan inte kopiera varandra rakt av, och där står vi i dag.

Vi har fört denna diskussion många gånger. Jag minns att den fördes innan höstbudgeten började gälla. Vi presenterade en budget med många

olika åtgärder som skulle börja gälla från den 1 januari. Där fanns åtgärder för unga som började gälla den 1 januari. Därmed inte sagt att vi inte kommer att behöva göra mer. Vi följer såklart situationen för unga hela tiden. Det kommer antagligen att finnas anledning att återkomma, för det har blivit värre, precis som Maryam Yazdanfar säger. Det är dock många åtgärder som just har satts i gång. Innan de har fått fäste kan vi inte veta vilka resultat de får.

Anf. 24 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag tackar ungdomsministern för föredragningen. Underlagen är inte helt enkla. Det är många vackra ord, men sedan är det upp till medlemsstaterna att genomföra det. När detta diskuterades förra gången har jag ett bestämt minne av att vi då förde fram att jämställdhetsaspekterna och icke-diskriminering saknades. Jag kommer inte ihåg om det var integration också; jag är lite osäker på det. Jag kan inte hitta så mycket mer om det nu, men det är viktiga synpunkter som borde lyftas fram, inte minst ur ett svenskt perspektiv. Vi tror i alla fall att vi kan så mycket mer om det än en del andra europeiska länder, om man uttrycker det så.

I det andra underlaget ska det diskuteras inför det svenska ordförandeskapet så att vi ska kunna lyfta upp detta. Jag undrar om ministern kommer att lyfta upp dessa frågor på något sätt och i så fall hur.

När det gäller den andra diskussionen hoppas jag verkligen att ungdomsministern lär sig av andra länder och inte för fram svensk arbetsmarknadspolitik på EU-nivå. Den är nämligen inte så bra, tycker vi.

Anf. 25 JACOB JOHNSON (v):

Jag vill också lyfta fram jämställdhetsaspekterna och höra hur ministern tänker agera i denna fråga.

När det gäller hänvisningen till den svenska rapporten om att främja alla ungdomars fulla deltagande i utbildning hade jag föredragit att man hade uttryckt det som alla ungdomars "fulla rätt" till utbildning. Vi ser det mer som en rättighet än en möjlighet att delta. Jag skulle vilja ha en kommentar till det.

Anf. 26 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd):

Fru ordförande! Diskussionen om ungdomar och sysselsättning är intressant eftersom den är så aktuell här i Sverige, särskilt när det gäller ungdomsarbetslösheten. Det är glädjande att det står att man ska jobba vidare med indikatorer.

När man refererar till arbetslösa ungdomar kan det vara gymnasiungdomar som vill arbeta i stället för att gå i gymnasiet. Egentligen vill vi kanske inte att de kommer i arbete utan att de fullföljer sin gymnasieutbildning på ett bra sätt. Statistiken för ungdomsarbetslöshet vore därför intressant att diskutera inom EU-kretsen.

Det vore också intressant att diskutera hur indikatorerna ska se ut och vilka satsningar man kan göra för att stärka ungdomars ställning inom utbildningssystemet så att de får rätt utbildning. Att få rätt utbildning och rätt kompetens för framtiden när det vänder är en stor utmaning som ligger framför oss.

Fru ordförande! Jag uppfattade inte din första fråga, Jacob Johnson. Jag uppfattade den andra om ungas rätt till deltagande, men du sade något annat som jag inte uppfattade.

Anf. 28 JACOB JOHNSON (v):

Det gällde hur ministern ser på jämställdhetsaspekten på ungdomssamarbetet. Det är inte så väl utvecklat i dokumentet.

Anf. 29 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

Nej, det är riktigt och det är ett par av de synpunkter som vi har skickat till kommissionen när vi har läst dess meddelanden. Den ena gäller att jämställdhetsperspektivet måste genomsyra dokumentet. Den andra handlar om fortsatt fokus på unga i utanförskap och unga som riskerar att ärva utanförskap. Detta kommer vi att föra fram, också i våra fortsatta diskussioner.

Vi ser att det finns en del brister, framför allt när det gäller utbildningsdelen och vikten av utbildning. Jag vet inte om det är av rädsla för att andra statsråd äger frågan som man inte går hela vägen utan landar i att fokusera på den informella utbildningen och erkännandet av att ge avhoppare en andra chans och så vidare.

Vi tycker att när man talar om rätten till utbildning ska man tala om vad man ska uppnå och hur man ska förebygga och undvika avhopp i stället för att hantera problemen senare – ungefär som Désirée Pethrus Engström tog upp. Vi kommer nog också att föra fram vikten av att tala om grundutbildning, alltså grundskola och gymnasium, och inte det andra som ligger utanför. Det kan vara viktigt, men det är grundutbildningen som måste fungera.

Det behöver göras en del förbättringar med texterna, men i stort ser vi att mycket av det som Sverige lägger fram i sin utvärdering också har tagits emot i detta meddelande.

Det är viktigt att vi utvecklar indikatorer och att vi då också vet att vi mäter samma saker. Olika länder har olika åldersspann för vad som kallas ungdom. Jämför man länder som har helt olika åldersindelning blir resultatet missvisande. En del av arbetet med att utveckla indikatorer är alltså just för att man ska kunna mäta likvärdig information så att vi vet hur utvecklingen går på detta område.

Anf. 30 AGNETA LUNDBERG (s):

När jag var på en talmansresa till Portugal diskuterade vi utbildning och ungdomar. De har en låg övergång från gymnasiet till högskolan. Det är deras problem när det gäller att möta globaliseringen, men det stora problemet är 12-åringarnas avhopp. Vi har alltså väldigt olika förutsättningar i Europa när det gäller ungdomarna.

Man blir lite störd när det sägs att lösningen och instrumenten när det gäller ungdomsarbetslösheten i första hand är arbetsrätt och LAS. Man måste självklart först klara grundskolan för att gå vidare, och jag skulle vilja veta om man diskuterar detta. Det handlar om stöd – inte ett gene-

rellt stöd utan ett riktat stöd till enskilda ungdomar, för alla har inte samma behov. Det varierar i både grund- och gymnasieskolan.

Resonerar man och har erfarenhetsutbyte om detta? 12-åringarnas avhopp är ett stort problem för Portugal och dess framtid när de redan har så låg utbildningsnivå.

Anf. 31 JACOB JOHNSON (v):

I det skriftliga materialet står det angående svensk ståndpunkt att Sverige stöder utkastet till rådsslutsatser. Det är inte ytterligare utvecklat i det skriftliga materialet. Jag uppfattar det som ungdomsministern säger som att Sverige har ett antal synpunkter på rådsslutsatserna, men det är inte framfört skriftligt till exempel när det gäller jämställdhetsaspekter och olika utbildningsfrågor.

I avsaknad av tydlighet i denna fråga vill jag därför anmäla avvikande mening.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Vad gäller Jacob Johnsons synpunkt om slutsatserna sade statsrådet just att de behöver förbättras på några punkter. Jag uppfattade att vi fick sådant underlag muntligt nu, men är det något mer som behöver utvecklas för att nämnden ska veta i vilken riktning statsrådet vill påverka kan statsrådet komplettera lite om hon vill.

Först ger jag dock ordet till Ulf Holm.

Anf. 33 ULF HOLM (mp):

Jag undrar också vilka slutsatserna är. Det står endast som ett annex. Jag försöker läsa det, men det ser inte ut som vanliga slutsatser som vi brukar få till rådet, om jag uttrycker det så, utan det är en blandning av utvärdering och framtidsankar. Det finns även ett annat underlag, del 2 kallar jag det, om utbyte av åsikter, och det är ju inga slutsatstexter som vi ska anta.

Jag är lite förbryllad över detta. Jag fick inte heller något ordentligt svar när det gäller jämställdhet, icke-diskriminering och integrationsfrågorna. Det sades bara att vi behöver förbättra texter, och då undrar jag var dessa ändringsförslag i så fall finns att ta ställning till.

I det här läget måste vi nog anmäla avvikande mening eftersom vi inte vet exakt vad det är som kommer att antas och vi inte har fått något konkret besked om hur Sverige kommer att följa upp dessa viktiga frågor.

När det gäller ungdomsarbetslösheten har vi lite olika sätt att vilja lösa den. Jag känner mig inte särskilt trygg om ungdomsministern kommer att föra fram försämringar i LAS för ungdomar på ministerrådsmötet och driva det som en svensk position.

Det blir nog en avvikande mening i dagsläget.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Den risken är noterad.

Innan jag ger ordet till statsrådet ska jag bara samla ihop vad nämnden har för underlag så att alla utgår från samma punkt.

Vi har den kommenterade dagordningen från regeringen som skriftligt underlag där regeringens ståndpunkt i frågan är framförd. Det är stora siffran 2 och 3 i vårt underlag. Vid stora siffran 9 finns utkastet till slutsatser. Det har vi alltså fått. Vid stora siffran 19 finns underlaget för den diskussion som föregår slutsatserna.

Detta har vi, och vi har vi också hört statsrådet. Sedan kan det möjligtvis förtydligas hur regeringen vill försöka ändra slutsatserna. Jag tycker nog att det har kommit fram under debatten, men kan det bli ännu skarpare så varför inte. Underlaget har vi alltså fått, inklusive utkastet.

Nu ger jag ordet till ungdomsministern.

Anf. 35 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Jag låter Petra Mårseius förklara processen framåt, och därefter kommenterar jag de olika politiska frågeställningar som det ställdes frågor om konkret, om det är okej.

Anf. 36 Kanslirådet PETRA MÅRSELIUS:

Jag är kansliråd vid ungdoms- och folkrörelseenheten. Jag förstår att det kan vara rörigt, men det är för att detta är en beslutspunkt – rådsslutsatserna – som tittar både bakåt och framåt. Rådsslutsatserna är det som regeringen ger sitt stöd, nämligen att konkludera att samarbetet hittills har varit ganska bra men att vissa saker kan förbättras. Man tittar också lite framåt på vad man ska diskutera under året fram till beslut om ett nytt ramverk.

Det som ministern har framfört synpunkter på är alltså inte dessa slutsatser utan det som kommer i diskussionen som följer. Dagordningspunkten består således både av ett antagande av slutsatserna och av en efterföljande diskussion som ska ligga till grund för ett beslut under det svenska ordförandeskapet om ett nytt ramverk för det ungdomspolitiska samarbetet.

Det är så att säga stegen i processen. Slutsatserna är som en startpunkt, både tillbakablickande och framåtblickande inför hösten och det rådsmöte som hålls den 26 och 27 november. Jag hoppas att detta kan tydliggöra att slutsatserna, som är den föreliggande beslutspunkten, i sig kan stödjas, medan regeringen har vissa synpunkter på hur man kan förbättra det som är det framtida förslaget från kommissionen. Där kommer riksdagen att få en fakta-pm inom kort. Det gäller till exempel jämställdhetsperspektivet.

Anf. 37 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO

SABUNI (fp):

Bara för att lugna Ulf Holm försökte jag alltså ge exempel på de olika kulturer vi har på våra arbetsmarknader. Det är självklart att vi diskuterar, men vi sitter inte i rådsmöten och talar om för varandra att nu ska vi utveckla vår arbetsrätt åt det ena eller andra hållet. Vi talar om vikten av att unga är delaktiga och att vi underlättar övergången mellan utbildning och arbetsmarknad. Därefter måste varje land utveckla sin politik för att nå de mål vi har i ungdomspakten och Lissabonstrategin. Det är vad det handlar om.

Jag gjorde alltså egentligen ingen värdering av vad som är bra och inte bra, utan jag beskrev bara en situation som vi lever med i vårt land.

Avhopp är ett problem. Det är ett problem också i Sverige, och vi försöker komma åt det med hjälp av den nya skollagen, bland annat med tidiga utvärderingar och nationella prov, för att kunna se när barnen inte hänger med och i sådana fall sätta in resurser i tid. Det tror jag är ett effektivt sätt att möta avhoppet. Det system vi har i dag där man mäter kunskap väldigt sent – man börjar med betyg i åttonde klass till exempel – har gjort att man många gånger har missat de barn som är lite svagare. Det kan man se av att det individuella programmet på gymnasiet har kommit att bli det största programmet och att många hoppar av.

Det är ett stort problem med den grupp unga som har hoppat av och som vi inte alltid har koll på vad de gör. Kommunerna har inte det och inte staten heller. Därför beställde vi en kartläggning från Ungdomsstyrelsen och vi har fått en rapport som vi nu bereder i Regeringskansliet. Vad ska vi göra för att stödja och stötta denna grupp unga?

Angående slutsatser och framtida ramverk ser vi detta meddelande som ett första utkast att diskutera och förbättra. Vi skickar in just de synpunkter som kommer fram här på mötet. Det är ungefär samma synpunkter som vi också har identifierat som viktiga att ha med. Det finns alltså ingenting vi behöver stödja i dag, utan vi tar gärna med oss de synpunkter som finns för att göra dokumentet så bra som möjligt inför beslutet som sedan ska fattas under vårt ordförandeskap.

Anf. 38 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Med tanke på att ministern redan förra gången fick höra vad vi tyckte om jämställdhet och andra sådana frågor är det förvånande att det i den svenska rapporten inte finns ett ord om prioriterade områden – jämställdhet till exempel – när vi tittar på den kommenterade dagordningen här, utan det är mer deltagande i utbildning, arbetsmarknaden, i samhället. Prioriterade områden föreslås vara sysselsättning och social delaktighet – icke ett ord om det vi diskuterade här 2007.

Det innebär att vi socialdemokrater också anmäler avvikande mening, för det räcker inte med vackra ord, utan det måste finnas på pränt att man tänker arbeta för dessa frågor.

Det är också ganska passivt att stödja rådsslutsatserna bara så där rakt upp och ned. Vi tycker att man även där borde ha sagt att javisst, men vi tycker att detta borde vara viktigt att ha med.

Jag har en fråga också. Varför har inte kulturutskottet varit inblandat i frågan? Detta är en av de frågor som kulturutskottet är ansvarigt för. Den här diskussionen är pågående och lång, och vad jag förstår har inte ministern varit i kulturutskottet i den här frågan inför detta möte.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag först bara ta upp frågan om utskottet. Den är ministern självklart fri att besvara som hon vill, men det åligger ju riksdagens fackutskott att bevaka och kalla till överläggningar som de vill och prioriterar. De har enligt riksdagsordningen skyldighet att bevaka sina frågor och kalla till överläggningar när de vill.

Jag nämner inte längre där så *inte* har skett, utan jag berättar numera om det har varit inför-rådet-övningar i något utskott – det är upp till dem

att ha det – och/eller om det har varit överläggningar i relevanta frågor i utskotten. Det har det inte varit i något fall i det här berörda fackutskottet, nämligen kulturutskottet.

2008/09:33
8 maj

Anf. 40 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag har en ordningsfråga. Man kan ifrågasätta hur riksdagens utskott ska veta vad som händer på departementen. Det måste vara mycket svårt att veta vad ministrarna håller på med dagligdags. Om man ska hårdra den regel som ordföranden nämner måste fackutskotten hela tiden för säkerhets skull, varje vecka, kalla ministern för att höra om det eventuellt finns något aktuellt.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Det är upp till dem, och vad som kommer upp på rådet och i EU-processen är känt genom riksdagskalendern och i övrigt.

Anf. 42 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO
SABUNI (fp):

När det gäller stöd för rådsslutsatser eller inte vore det intressant att veta vad Socialdemokraterna anser att utvärderingarna som har gjorts skulle ha innehållit för resultat. Vi stöder nämligen de resultat som säger att det här är vad vi har uppnått med ungdomssamarbetet på EU-nivå. Är det inte sant det man har kommit fram till i dessa utvärderingar? Har Socialdemokraterna gjort en egen utvärdering och kommit fram till något annat är det ju bra att det kommer fram att vi inte kan stödja dessa resultat. Vi menar dock att det här är de resultat som lades fram, och det är dessa resultat vi stöder.

När det gäller kulturutskottet är faktiskt min känsla att jag kanske har pratat om den här frågan mer djupgående och genomgripande med kulturutskottet än med er. Här är vi ganska kortfattade, men i kulturutskottet har vi haft omfattande diskussioner. Den 16 juni planerar jag att gå tillbaka för att informera om meddelandet. Utskottet har hittills inte begärt något annat före det mötet, så de är i högsta grad involverade.

När det gäller prioriterade områden ser vi kanske olika på detta med jämställdhet. För mig och för oss på departementet är jämställdhet ett perspektiv som ska genomsyra alla politikområden. Samtliga dessa prioriterade områden måste, när vi föreslår och genomför åtgärder, präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Vi ser alltså inte att detta ska vara en egen punkt, utan det är en kapp för det arbete vi gör för att skapa bättre förutsättningar för unga i vårt land, och då vet vi att vi måste ta hänsyn bland annat till just könsspekter och annat. Det finns med i dokumentet hela tiden. Det genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv, vi fokuserar på unga i utanförskap, men prioriterade områden är utbildning, arbetsmarknad, delaktighet och så vidare.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Tack för det! Talarlistan är genomgången, och ordet är fritt i övrigt. Jag har noterat risken för avvikande meningar från s, v och mp och antar att det står kvar när vi går till beslut.

2008/09:33
8 maj

Jag finner att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt men noterar avvikande meningar från s, v och mp enligt deras motiveringar.

Det var den Sabuniska beslutspunkten. Enligt mina noteringar är det inga övriga punkter som bereds av ungdomsministern. Hon skakar på huvudet.

Då är vi klara med ungdomsministern och hennes medarbetare för i dag. Vi tackar så mycket och önskar trevlig helg!

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag säger välkommen till kulturministern och hennes medarbetare.

Vi går direkt in på punkt 3 på nämndens gula agenda, nämligen kulturdelen av utbildnings-, ungdoms- och kulturrådet. Enligt mina noteringar ligger det inte någon återrapport på bordet just nu, utan vi ska gå rakt på information och samråd inför ministerrådsmötet nästa vecka.

A-punktshanteringen ligger numera utanför EU-nämndssammanträdet. Enligt våra noteringar är det heller inga A-punkter på veckans lista som bereds av kulturministern, så det hoppar vi över.

Då kommer vi först till punkt 4, Kultur som en katalysator för kreativitet och innovation. Den frågan är rent tekniskt i den här formen ny i EU-nämnden, men vi har diskuterat både innovationsåret 2009 och kulturen i många avseenden förut här i nämnden. Nu ska rådet däremot anta slutsatser, hoppas jag – vi får väl höra. Utkast till sådana och underlag är i alla fall utsänt.

Anf. 45 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

På rådsmötet nu på tisdag är det, som bekant, få besluts- eller diskussionspunkter. På kulturområdet förväntas rådet besluta om slutsatser om kulturen som en katalysator för kreativitet och innovation. Slutsatserna handlar om kulturens särskilda betydelse för kreativitet och innovation och därmed också för EU:s utveckling. Det är naturligtvis en viktig fråga i en tid när behovet av nya idéer och lösningar är så pass stort.

Medlemsstaterna och kommissionen har bjudit in att bidra till utvecklingen bland annat genom att stärka samarbetet kring kulturens betydelse för kreativitet och innovation och även betydelsen av hur kulturen kan samspela med andra politikområden, till exempel utbildning och livslångt lärande.

Från svensk sida har vi haft vissa synpunkter på formuleringar om att undersöka framtida finansiella mekanismer, som det heter, på små och medelstora företag men anser nu att vi kan ställa oss bakom de skrivningar som finns. Det kommer inte att bli någon diskussion på den här punkten.

Jag vet inte om jag ska stanna där.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jo, vi tar en punkt i taget. Är det någon som vill begära ordet? Nej.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 5, Europeisk kulturhuvudstad.

Jag får först anmäla att frågan om europeisk kulturhuvudstad har behandlats i nämnden förut, men då gällde det Tallinn och Åbo, som vi diskuterade den 9 november 2007. De nya kulturhuvudstäderna, jury med mera är nya. Frågan är uppdelad i flera olika delar, men jag låter kulturministern ta ett så stort svep som hon vill. Jag antar att frågorna hänger ihop så att vi sedan kanske behandlar hela punkt 5 på en gång.

Anf. 47 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Som bekant kommer rådet att fatta beslut om kulturhuvudstäderna för 2012 och 2013. För 2012 föreslås Guimarães i Portugal och Maribor i Slovenien. För 2013 föreslås Marseilles i Frankrike och Košice i Slovakien. Vi anser att Sverige kan ställa sig bakom juryns förslag.

Sedan ska rådet också dra lott om två medlemsstater som ska nominera medlemmar till urvalsjuryn samt till den rådgivande och övervakande panelen. De medlemsländer som har kandiderat till detta är Österrike, Tyskland, Ungern, Italien, Rumänien och Luxemburg.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Sedan är det punkt 6 om audiovisuella frågor. Innehållet är känt och har varit här förut, men just den här frågan är rent tekniskt ny i nämnden. Slutsatserna från förra året, som delvis ligger till grund i ämnet, behandlades dock den 16 maj 2008 då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi behandlade också frågan om bekämpning av piratkopiering och sådant den 14 november, och även då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt. Vid båda dessa tillfällen var nämnden enig. Det ansvariga riksdagsutskottet är kulturutskottet, som dock inte har behandlat frågan nyligen.

Anf. 49 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Jag går direkt in på den punkt som gäller kreativt innehåll via Internet. Det tjeckiska ordförandeskapet har föreslagit en diskussion om kreativt innehåll på Internet. Diskussionen är tänkt som en uppföljning av det arbete som har utförts i rådet med anledning av två kommissionsmeddelanden, om kreativt innehåll via Internet och en strategi för mediekompetens.

Vid rådsmötet i maj förra året antogs rådsresolutioner om mediekompetens, och vid mötet i höstas antogs rådsresolution om kreativt innehåll via Internet. Dessutom har det arrangerats flera ordförandeskapskonferenser om frågor som rör kreativt innehåll via Internet.

Det tjeckiska ordförandeskapet har valt att koppla samman de här två processerna genom en konferens som hölls i Prag tidigare i år, där Filippa Arvas Olsson deltog – om ni vill ställa mer direkta frågor om detta.

Mitt inlägg nu på tisdag kommer att välkomna tjeckernas ambition att kombinera de här två processerna. De ligger väl i linje med de tankar vi har inför vår egen ordförandeskapskonferens i sommar. Vi vet att vi antagligen kommer att få hantera ett förslag till rekommendation från kommissionen om mediekunskapsfrågor under vårt ordförandeskap.

Jag kommer från svensk sida att även rapportera om Ipredlagen, naturligtvis, och om de branschsamtal vi har haft med aktörerna på området samt berätta om Medierådets arbete med mediekompetens.

Anf. 50 ULF HOLM (mp):

Det här är lite komplicerat. Det här är ett diskussionsunderlag om de här frågorna, men jag tycker att de frågeställningar som är utskickade är något vinklade och styrda åt ett visst håll som vi från Miljöpartiet inte står bakom. Vi har också varit emot Ipredlagstiftningen här i Sverige, liksom FRA och allt vad det heter.

Om man kan anmäla avvikande mening på det upplägg och de inlägg som ministern har redogjort för och som kan komma att göras på mötet, gör jag det.

Sedan vill jag göra tillägget att jag inte tycker om den styrning av diskussionsunderlaget som det tjeckiska ordförandeskapet har lagt fram.

2008/09:33

8 maj

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Vi ska förstas höra vad kulturministern svarar. Men om Ulf Holm inte skulle hålla med går det bra att anmäla avvikande mening. Det här är precis en sådan fråga som kommer att markeras med romersk tvåa i nämndens protokoll. Vi vill definitivt, med tanke på frågans innehåll, höra regeringens ståndpunkt inför fortsatta förhandlingar i frågan eftersom den är brännbar och innehållsrik, som kulturministern redan har sagt. Då kommer vi att pröva den enligt ett sådant här förhandlingsupplägg. Skulle man inte hålla med regeringen kan man alltså avvika i protokollet. Den risken är noterad från Ulf Holms sida.

Vill kulturministern kommentera själva frågan?

Anf. 52 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det här diskussionsunderlaget följer de rådsslutsatser som har antagits tidigare. Att frågan är väldigt het är inte någon nyhet, och heller inte att det naturligtvis finns olika inställningar. De formuleringar som det tjeckiska ordförandeskapet har valt har vi givetvis lite svårt att påverka. Men icke desto mindre är det väsentligt att diskussionen finns, därför att det händer mycket i de olika länderna. Kan vi lära en del av varandra tycker jag att det är bra om vi gör det. Men det här är inte en beslutspunkt, utan det är en diskussionspunkt.

Jag återkommer gärna, om det finns behov av det, och redogör för hur de här diskussionerna har gått.

Anf. 53 JACOB JOHNSON (v):

Det är, som sagt var, en diskussionspunkt, men jag vill trots allt markera med en avvikande mening att vi har en annan ståndpunkt vad gäller Ipredlagstiftningen. Även om detta kommer in i protokollet vill jag formellt anmäla avvikande mening.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat.

Jag har själv ett medskick och en fråga.

Medskicket gäller just den andra frågan. Jag kan hålla med Ulf Holm om att frågorna möjligtvis pekar i en viss riktning, men de innehåller också möjligheter att utveckla lösningar som främjar större variation, bättre tillgång till lagligt utbud med mera.

Där vill jag bara ge ministern stöd i det jag vet att hon gör, nämligen att framhäva de goda branschinitiativ som tas ibland. Det finns exempel på sätt att utveckla affärsmodeller som fungerar. Spotify är till exempel svenskt, och det vore väldigt bra om den svenska regeringen kunde gå i bräsch i rådet just för att visa de goda exemplen på lagliga alternativ där de finns.

Apropå att det far omkring olika näraliggande frågor i debatten vill jag fråga hur kulturministern bedömer att läget i fråga om telekompaketet spelar in i den här diskussionen, om det gör det och i så fall hur. Den frågan lär också återkomma under svenskt ordförandeskap, med ett annat ansvarigt statsråd. Men där har frågan om till exempel avstängning av fildelare ändå diskuterats.

Anf. 55 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Jag har kort konfererat med min medhjälpare, och hon tror inte att detta kommer att komma upp direkt när det gäller telekompaketet. När det gäller de olika lagliga alternativ som nu börjar dyka upp på marknaden har vi tidigare betonat att det här är ett ansvar för branschen, och nu förefaller det också som att branschen tar detta ansvar. Det är min kommentar just nu.

Anf. 56 LEIF PAGROTSKY (s):

Det var intressant att höra hur processerna ska gå till och vilka konstellationer de olika kommittéerna och arbetsgrupperna ska ha. Det tror jag att nämnden uppskattar. Det är en diskussionspunkt, så det är inte några viktiga ställningstaganden, och det signaleras inte någon viktig sak för EU-nämnden att i det här skedet ingripa i.

Men jag är nyfiken på en sak, och det gäller den diskussion om mediekompetens som ska ske och där Sverige kommer att göra ett kortare inlägg. Vad är Sveriges uppfattning om vilket mervärde det finns i initiativ på EU-nivå? Det står här som en fråga till de deltagande ministrarna att fundera på och att komma till bordet med. Jag uppfattade inte riktigt i föredragningen om kulturministern hade någon linje att driva, något initiativ att föreslå eller kanske motsatsen, såsom krav att man inte ska ta initiativ på EU-nivå eller så. Vill ministern utveckla det lite?

Anf. 57 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det här är ett initiativ som kommer från Europa-parlamentet. I Sverige ligger vi långt framme, inte minst genom det arbete som sker inom Medierådet, vilket man också har visat ett stort intresse för från andra länder. Det är i huvudsak en nationell fråga, så det handlar om ett erfarenhetsutbyte även på detta område.

Vi har, får jag lov att säga, mycket att bidra med i denna diskussion, och åtskilligt av detta kommer också att komma upp under den konferens som sker i Göteborg den 29–30 juli senare i sommar. Vi tror att runt 400 personer från olika EU-länder kommer att delta.

Anf. 58 LEIF PAGROTSKY (s):

Det var intressant, men min fråga var en annan. Vad tycker Sverige om EU-nivåns roll i detta? Det är uppenbart att det i första hand är nationella frågor. Det är uppenbart att ministrar och andra på nationell nivå har stort utbyte av att lära av varandra. Det kanske är det viktigaste här. Men det är liksom självklart.

Min fråga gällde: Vad tycker Sverige om EU-nivåns roll? Kommer Sverige att framföra att EU-nivån ska bli mer aktiv och göra mer på sin

kant? Eller tycker Sverige tvärtom att det här ska vara förbehållet länderna och att EU-nivån ska hålla sig borta? Det var det som var min fråga.

Det ministern sade för en liten stund sedan håller jag med om, och det är därför jag inte ställde frågor om det. Jag tycker att det är självklart att vi alla stöder det som ministern sade här, för det var kloka saker men ganska självklara.

Anf. 59 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det är möjligt att det var självklara saker, men det var ändå ett svar på frågan. Det är kommissionen som samordnar detta. Det är också väl känt att vi tycker att de här frågorna i huvudsak är nationella, liksom mycket som gäller på idrottsområdet. Det är ingen nyhet.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga men noterar avvikande meningar från v och mp.

Sedan har vi punkt 7, Övriga frågor. Det är informationspunkter för vår del och inte ställningstaganden, men det är en hel hop sådana som bereds av kulturministern, dels de som står på listan, dels har det enligt mina noteringar tillkommit en punkt om 20-årsminnet av murens fall och en punkt om digitaliserade böcker på tyskt initiativ. Är det någon av de här punkterna som kulturministern vill kommentera särskilt? Vi behöver inte gå igenom dem i detalj, för underlaget är utsänt och de är inte beslutspunkter.

Anf. 61 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Jag kan bara nämna att när det gäller den sista punkten, som den tyska kulturministern uppenbarligen – det har jag tagit del av – kommer att lyfta fram är det allmänt resonerande inlägg, inte några krav på att ministerrådet ska ställa sig bakom någon form av uttalande eller så, utan han önskar bara lyfta fram frågan. Vi har i Sverige inte tagit ställning. Det är väl känt att frågan diskuteras också här och att det finns olika uppfattningar. Där väntar man på den rättsliga processen under hösten. Frågan lär återkomma.

Anf. 62 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag har en fråga om en av de övriga frågorna, nämligen den som heter a. Det handlar om ett inrättande av ett helt nytt stödprogram på omkring 150 miljoner kronor. Det står på s. 6 i den av EU-nämndens kansli numrerade versionen. Det är visserligen en information i dag om någonting som pågår, men det framgår av informationen att nästa gång frågan kommer upp är det en A-punkt, och vi har i EU-nämnden bestämt att A-punkter behandlar vi inte här i nämnden. Detta är faktisk enda gången som frågan kommer upp här. Därför tycker jag att det vore en poäng att ta upp den i alla fall.

Det står i texten att Sverige har ifrågasatt om det ska inrättas ett stödprogram på det här beloppet. Men nu har det accepterats av Sverige.

Jag undrar hur resan har sett ut från det att Sverige var emot till att Sverige är för. Själv tycker jag att regeringens linje, att vara emot detta,

2008/09:33

8 maj

var klok. Det framgår inte varför den har övergivits till förmån för att rösta för det här helt nya stödprogrammet på EU-nivå, vars värde enligt både ministern och mig är tvivelaktigt.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet till kulturministern ska jag bara försäkra Leif Pagrotsky och övriga ledamöter om att nämnden fortfarande behandlar A-punkter. De blir beslutspunkter för vår del, men de står inte på den här veckans lista. När de står på veckans lista, nästa vecka eller några veckor framåt i maj, kommer de att vara föremål för beslut. Jag vill ha det klarlagt.

Anf. 64 LEIF PAGROTSKY (s):

Vi kan alltså be kulturministern att komma hit och diskutera den med oss när den står på A-punktslistan? Det trodde jag inte var möjligt och att detta var vår enda chans att diskutera frågan.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att det går utmärkt att ta upp frågan nu när kulturministern är här, men A-punktslistan denna vecka upptar inte denna fråga. Det är ett bra tillfälle att fråga kulturministern, för jag vet inte om hon är här – och det tror jag väl inte – när frågan står på A-punktslistan. Det är det som är det knepiga. Dock får man tillfälle att ställa frågor till regeringen, om något skulle vara oklart, innan nämnden fattar beslut.

Jag ville bara påpeka att nämnden fattar beslut om A-punkter, även om vi inte längre gör det på sammanträdena.

Det här är ett utmärkt tillfälle att ställa frågor till kulturministern.

Anf. 66 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det är roligt med detaljerade frågor. Jag kan börja med att berätta vad frågan handlar om. Det är programmet Media Mundus som har förhandlats under våren. Det kommer inte upp på tisdagen utan som en A-punkt vid ett senare tillfälle. Ordförandeskapet kommer ändå att på mötet på tisdagen informera oss andra om det aktuella läget. Men det här är nytt, så jag kan nämna några ord om det.

Kortfattat handlar det om ett samarbete med tredjeland på det audiovisuella området. Syftet är att stärka den europeiska audiovisuella industrins konkurrenskraft för att den i högre grad ska kunna utnyttja den internationella efterfrågan på det här området, men också att öka mångfalden för de europeiska konsumenterna.

Det här programmet kan ses som ett komplement till Media 2007, som är EU:s interna stödprogram för att stärka den audiovisuella industrin. Förslaget kommer ursprungligen från parlamentet, som i följesamt finansierade pilotprojektet Media International. Europaparlamentet har förnyat initiativet och ökat budgeten för 2009.

Media Mundus-insatser är framför allt tänkta att ske inom områdena yrkesutbildning, distribution, spridning av film och visning. Det senare inkluderar ökad filmkompetens speciellt för unga. Budgeten är på 15 miljoner euro under tre år. Ambitionen från såväl Europaparlamentet och kommissionen som från medlemsstaterna är att få programmet klart un-

der den nuvarande parlamentsperioden. Det är därför som hanteringen har gått väldigt fort.

Filippa Arvas Olsson har ytterligare kompletteringar när det gäller förhandlingarna. Jag vet inte om ordföranden vill att vi kortfattat tar upp det också.

2008/09:33

8 maj

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Det vill jag gärna, och möjligen kan vi notera att Europaparlamentets sista session inom innevarande mandatperiod pågår nu, den är till och med slut. Då skulle jag vilja be Filippa Arvas Olsson att också kommentera hur landet ligger i förhållande till Europaparlamentets behandling, som rimligen är klar.

Anf. 68 Kanslirådet FILIPPA ARVAS OLSSON:

En liten rättelse: Regeringen välkomnade programmet som sådant. Det finns i den faktapromemoria som har skickats till riksdagen och som jag tror att kulturutskottet har behandlat.

Den fråga som ställdes under förhandlingarna gällde den valda finansieringen, som var från marginalen på 3 b Medborgarskap. Där var det Storbritannien, Sverige och kanske ytterligare några som ställde frågor till kommissionen och bad om att få ett skriftligt underlag för den valda finansieringen, för de hade principiella invändningar mot att man använder marginalfinansiering på det sättet. Efter de förklaringar som kommissionen gav i rådsarbetsgruppen var det inte kvar något motstånd mot det här i princip.

Sverige som kommande ordförandeland valde att också acceptera finansieringen. Men själva programmet, innehållet i programmet, har välkomnats av alla. Det som möjligen har sagts är att finansieringen är ganska liten i förhållande till de insatser som man vill göra.

När det gäller Europaparlamentets behandling ska de ha röstat i går, och jag borde förstås ha tittat hur det blev. Men det har alltså uppnåtts en kompromiss mellan Europaparlamentet och rådet; man är helt överens om innehållet i programmet. Därför är tanken att det ska kunna tas som en A-punkt.

Anf. 69 LEIF PAGROTSKY (s):

Tack för det klargörandet! Jag hade inte förstått av texten att det var på det sättet, så det var ett välgörande förtydligande.

Vad var det i svaret från kommissionen som gjorde att Sverige valde att inte längre vara mot den finansiering som kommissionen hade föreslagit? Vidtogs det några ändringar, eller berättade man saker som Sverige inte visste tidigare och som gjorde att det kom i ett nytt ljus? Vad var det som hände mellan den ena tidpunkten och den andra?

Anf. 70 ULF HOLM (mp):

Det är näst intill en kunskapsfråga. Jag vet inte vad som menas med finansiering från marginalen. Vad betyder det i klartext? Vad jag förstår betyder det en ökad utgift för EU, alltså att man ökar budgeten totalt sett. Kan du förklara den budgetfrågan för mig på begriplig svenska?

Anf. 71 Kanslirådet FILIPPA ARVAS OLSSON:

Jag ska börja med frågan varför Sverige vände, som Leif Pagrotsky uttryckte det. Den principiella invändningen mot finansieringen kvarstår, men som kommande ordförandeland ansåg vi inte att vi ensamma bör driva det vidare när det inte finns andra invändningar bland övriga. Dessutom var det en balansfråga för oss, eftersom vi välkomnar programmet som sådant.

I kommissionens skriftliga förklaringar till finansieringen fanns det framför allt en genomgång där det enligt kommissionens bedömning, som medlemsstaterna delade när de såg det här, var omöjligt att göra omprioriteringar under 3 b som är det sätt som vi skulle föredra att finansiera sådana här program på. Det fanns också beskrivningar om att parlamentet redan använt marginalpengarna till finansieringen av pilotprojektet. Det var så att säga inte nya pengar som kom in. Det var väl av den anledningen som man godtog finansieringen.

Vad gäller finansiering från marginalen är jag inte någon expert på EU-budget, men såvitt jag har förstått i samband med att vi har diskuterat frågan finns det pengar som ligger på marginalen under de olika utgiftsområdena. De pengarna kan Europaparlamentet använda för till exempel sådana här pilotprojekt, en viss andel av dem. Det finns en diskussion – om man så att säga skriver in att de ska användas för ett program på det här sättet – om det inte innebär att hela EU-budgeten därmed ökas. Den diskussionen fördes i arbetsgruppen, och den svenska inställningen var att det åtminstone var risk för det.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Tack för det svaret! Vad kulturutskottet har gjort under resans gång vet inte jag. Det vet i så fall Leif Pagrotsky, som är relativt nybliven ledamot i kulturutskottet.

Anf. 73 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag har varit på två sammanträden i kulturutskottet hittills, och det kanske är ursäktligt att frågan inte har varit uppe på de två mötena. Jag har inte efterforskat det, men det är möjligt att den har varit där och att alla är överens; det har jag ingen aning om. Mina frågor nu gäller det som står i de dokument som finns här. Det enda vi har fått är de här få raderna. Det har nu klarlagts på ett bra sätt.

Jag hade inte tänkt begära ordet om jag inte fått den direkta frågan av ordföranden, som annars tycker att jag ska prata mindre. När jag nu ändå har ordet kan jag fortsätta. Det här är en fråga som av allt att döma kommer att avgöras nu och inte kommer upp under det svenska ordförandeskapet. Att även i sådana frågor ålägga sig en sådan profillöshet att man inte berättar vad man tycker därför att man ska bli ordförande tycker jag för min del är att gå ett steg för långt. Det finns befogade skäl att resonera så i frågor som man själv ska ta ett aktivt ordförandeskapsansvar för under processen. Men detta verkar inte vara en sådan utan mer ett uttryck för att det är besvärligt att bråka och avvika. Jag tycker att Sverige gott kan hävda sin linje även om man förlorar. Det var inte tillräckligt viktigt för att begära ordet, och det behövde jag ju inte för att säga detta.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Vill kulturministern kommentera detta? Nej.

2008/09:33

8 maj

Jag var bara nyfiken på engagemanget i det berörda fackutskottet, men nu är även det utrett. Vi har fått de svar vi kan få i dag både vad gäller regeringens ståndpunkt i frågan och vad gäller hur det har gått.

Vi tackar för informationen i övriga frågor och är därmed klara med radsagendan. Hur vi numera behandlar A-punkterna är utrett både på längden och på tvären, och det var som sagt inga Adelson Liljerothska sådana på den här veckans lista.

Vi tackar så mycket för i dag och önskar en trevlig helg!

Innehållsförteckning

1 § Utbildning, ungdom och kultur (utbildning).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	1
Anf. 3 AGNETA LUNDBERG (s)	1
Anf. 4 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	2
Anf. 7 CHRISTINA AXELSSON (s)	2
Anf. 8 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 10 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 12 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	4
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 14 LEIF PAGROTSKY (s)	4
Anf. 15 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	4
Anf. 16 LEIF PAGROTSKY (s)	5
Anf. 17 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	5
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	5
2 § Utbildning, ungdom och kultur (ungdom)	6
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 20 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	6
Anf. 21 MARYAM YAZDANFAR (s)	7
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 23 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	7
Anf. 24 ULF HOLM (mp).....	8
Anf. 25 JACOB JOHNSON (v)	8
Anf. 26 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (kd)	8
Anf. 27 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	9
Anf. 28 JACOB JOHNSON (v)	9
Anf. 29 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	9
Anf. 30 AGNETA LUNDBERG (s)	9
Anf. 31 JACOB JOHNSON (v)	10
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 33 ULF HOLM (mp).....	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 35 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	11
Anf. 36 Kanslirådet PETRA MÅRSELIUS	11
Anf. 37 Integrations- och jämställdhetsminister NYAMKO SABUNI (fp)	11
Anf. 38 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	12
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 40 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	13
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	13

3 § Utbildning, ungdom och kultur (kultur)..... 15